

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
DYDDIAD	10 Hydref 2018
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	M.Humphreys. Harbwrfeistr Porthmadog

H1. Materion Mordwyo

- H1.1. Pob blwyddyn, mae Tŷ'r Drindod, yr Awdurdod Goleudai Cyffredinol, yn cynnal archwiliad annibynnol ar bresenoldeb a swyddogaeth y cymhorthion mordwyo a gofnodwyd yn harbyrau Gwynedd a phob dwy flynedd bydd yr un Awdurdod yn cynnal archwiliad annibynnol o'r holl systemau, prosesau a chofnodion a gedwir am y cymhorthion mordwyo yn harbyrau Gwynedd gan gynnwys gwirio'r holl gofnodion cynnal a chadw.
- H1.2 Ddydd Iau, 12 Ebrill 2018, daeth arolygydd o Dŷ'r Drindod i Harbwr Porthmadog i gynnal archwiliad o'r systemau, prosesau a'r cofnodion cynnal a chadw a gedwir gan y Gwasanaeth. Yn dilyn yr archwiliad gwelwyd bod popeth yn ei le'n iawn.
- H1.3 Ddydd Mawrth, 14 Ebrill 2018, daeth arolygydd o Dŷ'r Drindod i Harbwr Porthmadog i gynnal archwiliad o bresenoldeb corfforol a swyddogaeth y cymhorthion mordwyo yn yr harbwr. Gwelwyd bod pob un o'r cymhorthion mewn trefn dda ac yn gweithio'n iawn.
- H1.4 Ar hyn o bryd, mae Rhybudd i Forwyr yn weithredol yn Harbwr Porthmadog.
- H1.5 52° 53.681' N 004° 09.471' W Nid yw Cymhorthydd Mordwyo Starboard- Rhif 7 FI G (3) 10s ar ei safle priodol.
- H1.6 Mae'r Gwasanaeth yn edrych i brynu Marc Dŵr Diogel (Bŵi *Fairway*) newydd wrth i'r sianel agor i'r harbwr i'w osod yn lle'r bŵi sydd yna ar hyn o bryd, gan yr oedd rhaid ei adnewyddu'n sylweddol yn gynharach eleni. Ni fu'r bŵi yn ei safle priodol am gyfnod o amser, a hynny gyda chaniatâd Tŷ'r Drindod. Mae'r amcanbrisiau a gafwyd am un newydd yn amrywio o £4500 i £9500 yn ddibynnol ar fath a maint y bŵi.
- H1.7 Mae sianel fordwyo Harbwr Porthmadog wedi newid ei chwrs yn sylweddol a bellach yn ffurfio cwrs sythach tua'r môr o gymharu â rhedeg gyfochrog â thraeth Harlech yn y gorffennol. Mae banciau tywod sy'n tyfu ym Morth-y-gest hefyd wedi bod yn destun pryder.
- H1.8 I gydymffurfio â'r newid yng nghwrs y sianel fordwyo ac ar y cyd â Thŷ'r Drindod a'r swyddfa Hydrograffeg, bu'n rhaid symud y Marc Dŵr Diogel i safle 52° 52.970' N 004° 11.200' W pan aeth yn ôl i'r dŵr ar ôl cael ei adnewyddu. Mae'r Gwasanaeth yn archwilio'r sianel yn rheolaidd ar lanw isel i geisio sicrhau bod y cymhorthion mordwyo yn y lleoliad mwyaf priodol. Gall hyn fod yn waith heriol yn sgil y newidiadau cyson i'r sianel.
- H1.9 Hoffai'r Gwasanaeth ddiolch i Fad Achub Cricieth am eu cymorth wrth ymdrin â suddiad y cwch Catamaran 'Jessica's Day' yn Harbwr Porthmadog yn ystod gyda'r nos ddydd

Llun 23 Gorffennaf 2018. Nid oedd neb ar fwrdd y cwch, ac fe'i symudwyd wedyn i wal yr harbwr.

H2 **Materion Gweithredol**

- H2.1 Mae'r cwch, Dwyfor, wedi derbyn gwaith cynnal a chadw i sicrhau ei fod yn cydymffurfio â'r cod cychod gwaith gofynnol. Roedd angen llawer o waith ar injan y cwch, ac roedd angen darnau newydd iddi ar gost o £6115.20. Roedd hefyd angen gwaith strwythurol mewnol ac roedd hynny'n costio £8496.00. Mae'r cwch yn eitem angenrheidiol o offer wrth gynorthwyo'r Harbwrfeistr ym Mhorthmadog i gynnal a symud y cymhorthion Mordwyo yn ôl y gofyn, sy'n waith a fyddai fel arall yn cael ei contractio i rywun arall.
- H2.2 Roedd cyflwr y cwch 'Dilos' sydd wedi cael ei angori ar wal yr harbwr ym Mhorthmadog er cyfnod o amser yn prysur ddirywio ac roedd dŵr yn dechrau mynd iddo. Rhoddwyd gwybod i berchennog y cwch yn unol â hynny ac fe symudwyd y cwch o'r harbwr ym mis Ebrill, ac ar gost y perchennog.
- H2.3 Croesawodd yr harbwr gwsmer newydd i'r harbwr ar ddechrau'r tymor, llong bysgota Daneg gynt o'r enw 'Beverly' oedd yn 60 troedfedd o hyd, ac 8 troedfedd o ddrafft. Mae'r cwch, sef y cwch mwyaf yn yr harbwr ar hyn o bryd, wedi cael ei angori ar wal yr harbwr ger Pont Britannia, ac mae wedi denu nifer o ymwelwyr i'r harbwr.

H3 **Cynnal a Chadw**

- H3.1 Yn dilyn archwiliad yn gynharach yn y flwyddyn cynhaliwyd gwaith cynnal a chadw ar yr angorfeydd yn yr harbwr. Roedd angen gosod 22 cadwyn godi, 22 bwi angori Hippo, 32 cadwyn ddaear a 22 cadwyn frig newydd. Cyfanswm cost hyn yn cynnwys y gwaith plymio oedd £3120.
- H3.2 Rydym bellach wedi gosod bocsys pren i ddal blodau o amgylch rhai o'r coed yn yr harbwr i ddiogelu pobl sy'n cerdded rhag gwreiddiau'r coed a'r slabiau palmant sydd wedi codi yn eu sgil. Yn dilyn pryderon cychwynnol, mae'r bocsys blodau wedi derbyn sylwadau cadarnhaol yn dilyn gosod bylchwyr pren o amgylch bonion y coed, i gadw'r pridd oddi wrth y bonyn. Bydd staff yr harbwr yn parhau i gynnal y gwellt o amgylch ardal yr harbwr a chlirio ysbwriel o'r ardal pob cyfle posib.
- H3.3 Bydd yr Harbwrfeistr yn cyflwyno'r rhaglen waith cynnal sydd i'w chwblhau yn harbwr Porthmadog yn ystod y cyfnod mis Hydref 2018 - mis Chwefror 2019. Gofynnir am adborth gan aelodau'r Pwyllgor ynghylch unrhyw waith arall fydd angen ei ystyried a'i gynnwys yn y rhaglen waith.
- H3.4 **Diogelwch Parcio:** Rheiliau gyferbyn â'r Amgueddfa Forwrol. Bwriad y gwasanaeth yw trwsio a gwella'r rheiliau sydd rhwng yr amgueddfa forwrol a chefn y Ganolfan, gan gynnwys gosod giât, i ganiatáu mynediad dan reolaeth i gerbydau i'r ardal gerddwyr sydd gyferbyn â'r amgueddfa. Ni chaniateir cerbydau i barcio ar yr ardal, ond mae'r Harbwrfeistr wedi gweld nifer o geir yn tresmasu ar yr ardal, yn enwedig ar ddyddiau prysur yn ystod yr haf.

H4. **Materion Eraill**

- H4.1 **Arwyddion diogelwch** Ar y cyd â'r Bad Achub, cynhaliwyd adolygiad manwl o'r holl arwyddion diogelwch yn ardal traeth Morfa Bychan. Mewn ymateb i'r archwiliad ac mewn ymgynghoriad â'r Bad Achub, bwriad y Gwasanaeth o hyd yw codi arwyddion newydd ar sawl safle o amgylch ardal y traeth. Mae arwyddion diogelwch wedi cael eu gosod ar y cyd â'r RNLI yn Aberdyfi, Tywyn a Bermo ac mae'r gwaith arwyddion ym Morfa Bychan ar ei hôl hi a heb ei gwblhau. Gan y rhagwelwyd y byddai angen tynnu'r arwyddion o'r traeth yn ystod misoedd y gaeaf i leihau difrod posib gan dywydd garw, disgwylir bellach i'r arwyddion fod yn eu lle ar gyfer dechrau'r tymor prysur y flwyddyn nesaf.
- H4.2 **Cynllun Clwb Hwyllo Madog.** Mae cynrychiolwyr Clwb Hwyllo Madog eisoes wedi adrodd ar gynlluniau i gynyddu nifer y pontŵns yn yr harbwr. Gobeithir y bydd diweddariad ar y bwriad ar gael gan y cynrychiolydd yn y cyfarfod.
- H4.3 **Borth-y-gest.** Mae ardal glannau Borth-y-gest wedi gweld gwaith sylweddol yn sgil Cynllun Lliniaru Llifogydd Borth-y-gest yn y misoedd diwethaf. Mae'r maes parcio yn yr ardal hon hefyd wedi cael ei ddefnyddio fel lleoliad gwaith y cwmni *Fugro* o ran y gwaith ymchwiliol a gynhaliwyd ar aber afon Dwryd. O ganlyniad, mae'r gwaith i wella ymddangosiad y storfa gychod ar y safle hwnnw wedi oedi. Gobeithir bellach y gellir cwblhau'r gwaith hwn yn ystod cyfnod y gaeaf.
- H4.4 **Meinciau Coffa Borth y Gest.** Mae'r gwasanaeth Morwrol yn y broses o adolygu, tynnu ac adnewyddu yn ôl yr angen y meinciau coffa sydd yn ardal Borth-y-gest. Mae nifer ohonynt mewn cyflwr gwael.
- H4.5 **Clwb Hwyllo Porthmadog.** Derbyniodd swyddfa'r harbwr gais gan Glwb Hwyllo Porthmadog i gynrychiolydd o'r sefydliad hwnnw gael ei gyfethol ar Bwyllgor Ymgynghorol yr Harbwr. Cyflwynir y mater i sylw'r Pwyllgor i gael eu barn a'u sylwadau.

H5. **Digwyddiadau**

Cynhaliwyd y digwyddiadau a ganlyn yn Harbwr Porthmadog yn 2018:-

- Digwyddiad arddangosfa Beiciau Modur
- Ras Cychod Celtaidd rhwng Pwllheli a Phorthmadog
- Ymwelodd nifer o gwmnïau ffilm â'r ardal sy'n amgylchynu'r Harbwr a thraeth y Graig Ddu.
- Moveable Feast a Caru Port